

Ольга Лотоцька-Колесніченко

ЮКРЕЙНІАН РАПСОДІ

Роман-рефлексія

Київ
2021

УДК 821.161
Л804

Лотоцька-Колесніченко Ольга

Л804 Юкрейніан Рапсоді : роман. – Київ : Видавництво
Ліра-К, 2021. – 000 с.
ISBN 978-617-520-009-4

Ставши сиротою, Ніка залишається сам-на-сам з реаліями рідної країни. Лише мамин наречений Степан готовий простягти руку допомоги. Але хто насправді цей загадковий чоловік – тато, якого у Ніки ніколи не було, коханець, про якого вона мріяла, чи психопат, який перетворить її життя на пекло?

УДК 821.161

ISBN 978-617-520-009-4

© Лотоцька-Колесніченко О., 2021
© Видавництво Ліра-К, 2021

«Мамо, я щойно вбила чоловіка»

(Вільний переклад світового хіта)

«Історія мого життя є частина історії

моєї батьківщини»

(Тарас Шевченко)

«Україна це ми

Україна це ми

Самогубців не хоронять

Із нормальними людьми»

(Хамерман Знищує Віруси)

Усе, окрім історичних подій, вигадано.

Будь-які співпадиння – випадкові.

Усе дуже, дуже серйозно.

Частина перша

1

– Лесько-Лесько... Не могла прийти вчасно на зустріч зі старим другом, якого не бачила десять років! – чоловік з широкою посмішкою простягнув рудій жінці чималенький букет троянд. – Запізнення – двадцять хвилин.

– Начальниця перехопила на виході – мізки пополюскати. – не підхоплюючи веселого тону, відповіла та, скептичним поглядом зелених очей роздивляючись квіти – загорнені у хрусткий целофан та ще й навіщось оплетені різнокольоровими стрічками. – «Льолік-Льолік», – голос жінки почав знущально гримасувати. – «А куди це ти намилилася відразу після дзвінка?».

– Льолік? – перепитав чоловік. – Який ще Льолік?

– Я – Льолік, – неприязно сказала жінка. – Наше пряме начальство у видавництві так постановило, що другий редактор Аллочка по-дружньому зветься Мумусік, а я – Льолік. Так і живемо. А ти у нас тепер хто, Стьоп?

– Я, Лесько, той чувак, що усі ці роки часу даремно не витрачав. – сказав чоловік, посміхаючись удавано-загадково і самовпевнено. – Тому поїхали – посидимо у непоганому місці. Буду не розказувати, а показувати, що у мене тепер і як.

– Ну поїхали, – жінка скептично здійняла чіткі брови. – Тільки будь такий добрий – допоможи мені з цією твоєю... Бандурою.

Чоловік слухняно узяв під пахву свій букет та чіпко, швидко, рішуче захопив супутницю під руку. Жінка трохи відсторонила-

ся, але руки не прибрала. Вони рушили від стели Незалежності до вулиці Інститутської, де посередині тротуару зухвало розсівся чорний лискучий позашляховик «Фольксваген Туарег». На номері круглилися викличні три нулі.

– Така тачка у тебе... – жінка задумливо схилила на бік голову, не поспішаючи забиратися у відчинені перед нею двері авто. – Схоже, ти і справді часу даремно не витрачав. «Делаєш жінку» з кандидата у президенти?

У Степана смикнувся кутик рота, він несподівано різко відкинув голову назад і голосно, демонстративно заіржав.

– Ну звичайно, Лесюнь, делаю. Ти ж мене знаєш! Підполковник СБУ Степан Заставний – такий самий щирий патріот, як наш шановний Віктор Андрійович Ющенко.

– Я, Стъоп, іншого кандидата мала на увазі, – без посмішки сказала Леся, рвучко застрибнула на передне сидіння та поклала на коліна сумочку, на ручці якої племінцем відблискувала помаранчева стрічка. – Бандитська у тебе тачка.

– Не ображай Тузика! – Степан засміявся – вже не так напружено. – Тузик – не бандит. Тузик – співробітник Безпеки.

* * *

– А я завжди казав – ми з тобою кльово удвох виглядаємо!

Перед дзеркалом, оплетеним масивними наростами фальшивої позолоти, зупинилася пара: жінка, чия строката, густо зашита різнокольоровими квітами зелена блузка і вишиті по низу штанин джинси мало пасували до ресторанного інтер'єру. І поруч з нею – білявий, атлетичної статури чоловік у чорній футболці та синіх джинсах. Його руки невпевнено обіймали супутницю, ледве торкаючись долонями її талії

– Ну... – протягнула Леся, прикусивши густо, без блиску нафарбовану нижню губу. – Виглядаємо ми з тобою... Як успішний му... Тъху ти, чувак кучмівської епохи та якась випадкова підтоптана хіпушка з ним. Такий міг би знайти кращу та молодшу, їй-богу!

– От зараз ти така, як раніше! – із запалом вигукнув Степан, вже відсуваючи перед Лесею стілець біля столику. – Зла, язиката – та сама Леська Величко, що нам... мені спуску не давала! Так

тримати! А то сиділа у машині: тиха, кисла – дивитися гидко. Вот теперь тебе люблю я, вот теперь тебе хвалю я... Дяді Валери примовка... Ну вітчим мій, ти ж його пам'ятаєш.

– Гебіст, що цитує дитячий віршик! – пирхнула його співрозмовниця, сідаючи за стіл, де вже чекали тарілки, блискучі прибори та прозорі келихи. – Блін, чого тільки не почуєш, допоки не оглухнеш!

– Послухай! – голос Степана напружився, пальці грубо стислися на плечах жінки. – Я все розумію... Важкий спадок совєцького режиму, єдина можлива люстрація у нас на Володимирській – це якби у холі люстра впала. Воно усе так. Але... – Степан стрімко обійшов стіл, різко висмикнув стілець, сів, нахилився до Лесі, упершись поглядом їй у очі. – Але запам'ятай на майбутнє: я – не гебіст. І ніколи ним не був. Бо у *тій* конторі ані дня б не працював. Я, Величко, присягав українській державі.

– О боже мій! – Леська завела очі під лоба, але у її голосі раптом забриніли теплі нотки розуміння. – Стъоп, ну я ж узагалі про Валерія Івановича! Генерал-лейтенант КГБ – хто ж він ще, як не гебіст? А щодо тебе... Все одно не розумію, як тебе туди понесло... Саме туди – після УНСО.

– А от скажи мені, Лесько, де зараз УНА- УНСО? – Степан відкинувся на спинку різьбленого стільця, хитнувся на ньому так, що передні ніжки відірвалися від товстого килиму на підлозі. – Ні, я не про усі ці розколи та сварки. Дуже просто – де зараз УНСО і навіщо воно треба українській державі? Користь від нього – яка?

Степан повернув стільцеві рівновагу, симетрично поклав на білу скатертину великі, квадратні долоні, на зап'ястки яких з рук збігало шорстке світле волосся. Його монолог полився рівно, гладенько, вивіреном маршрутом: наче і обмірковував він усе це не один день, і виголошував не уперше.

– Ми тоді, у дев'яності, про що усі мріяли? Правильно, про сильну державу. Регіональний лідер, сильний геополітичний гравець, у Європі та світі – між рівними рівна, між вільними вільна... Не починай, я знаю, що це з гімну УССР! Але це другорядне, по суті треба дивитись. А суть, вона проста – або ти реально щось робиш для України, або граєшся у радикалізм. Кожен спритний язиком молоти про внутрішню окупацію. А що ви їй можете протиставити? На словах «Свій до свого по своє», а на ділі... Ну пра-

вильно – нема у цих патріотів нічого для своїх, окрім протрухлих ідеологічних балачок! Синдром бездержавної нації, де кожен навіть крихти відповідальності боїться, як вогню! Не буду тобі брехати, у нас на Володимирській різні люди працюють. Є і мудаци, і кацапи – ідейні та етнічні, куди ж без них. Але є і справжні офіцери, патріоти, для яких присяга народу України – не пустий звук. І їм... Нам там, знаєш, нелегко. Бо ми хочемо створити українську Службу Безпеки, а не плекати далі совецький Камітет Глибокого Буренія. От я на днях повернувся з відрядження, з Донецьку. І у місцевому Управлінні зустрів хлопця, старлея. Нормальний чувак, нормальні патріотичні теми у голові, у всьому розбирається і... Там, серед донецьких, абсолютно чужий: оттакенна пачка доган, постійні контри з керівництвом... Якби я не приїхав, то що б з ним було? Правильно, звільнили б через півроку! А так – переведемо хлопця до Києва, і буде інша пісня. Оттак будуються нові, українські силові структури. А щоб було, кому їх будувати, я і пішов у СБУ – після УНСО. Ніхто, крім нас, як у совковій десантурі казали. Розумієш? І... – Степан відкинув назад голову, зиркнув у стелю, показово зітхнув. – І тому, Лесюнь, твоє ставлення мені неприємне. Дуже неприємне. І не від кого, окрім тебе, я б таких натяків не стерпів!

– Розумію. Пробач. Я про тебе справді думала гірше, ніж ти заслуговуєш. Наче про когось незнайомого, а не про того, кого давно знаю. – Леся простягнула через стіл руку з червоними лаковими нігтями та окутими масивними кільцями пальцями, накрила нею Степанову долоню і легенько, змовницьки поплескала. – Стъоп, а поїхали-но звідси!

Степанів погляд зблиснув, губи ожвавила прив'язна і водночас поблажлива посмішка.

– Це ж куди? Хіба тобі тут не подобається? Дарма, хороший кабак. На офіціанта довго чекаємо? У нас всюди так, повір мені. Рівень сервісу, знаєш, не Європа. І навіть, до твого відома, не Москва. Але я зараз розберуся...

– Ні, краще поїхали. На наше старе місце. Я взагалі думала, що ми з тобою там і посидимо. А не у цьому палаці шальной кацапської імператриці Єкатеріни Втарой.

* * *

– А пам’ятаєш? – Леся зробила ковток масандрівського порвейну з пляшки і задивилася у рясно всіяне зорями небо над Дніпром. – Пам’ятаєш, як ми під час ГКЧП збиралися у Бориспіль? Звідкись стало відомо, що має приземлитися літак з кацапською десантурою...

– Ага, – кивнув Степан, також сидючи на пляжному піску та дивлячись на жінку поруч більше, ніж на Родіну-Мать та Лаврську дзвіницю, що вивищувалися-висвітлювалися прожекторами на протилежному березі. – Ще б я не пам’ятав – ми ж з тобою там і познайомилися. Досі згадую – нас було десяток пацанів. Усієї зброї – кілька ножів та одна граната. От наче дурість: перти з голими руками проти легендарного спецназу КГБ «Вимпел»... А як полуда тоді на очі упала. Ми ж усерйоз збиралися не пустити кацапів до Києва. Полягти, як під Крутами, але не пустити!

Леся у темряві теж закивала і заговорила далі – палко-пришвидшено:

– Мені хтось тоді дав відксерену «Священну книгу самурая», і я її запоем читала. І справді щодня жила так, наче сьогодні маю померти. Усюди, просто у повітрі відчувалося – як життя і смерть тісно сплелися. Життя і смерть – і наша, українська молодість. Наша і нашої держави. Усі думки були про те, як страшно буде помирати. І – як нам усім просто не можливо за це не помирати. Аж дихати важко було. – Леся приклала долоню до грудей і закрила очі, поринаючи у спогади. – Я, коли ГКЧП почався, думала – якщо **вони** переможуть, то я... Я просто з телецентру, з Дорогожичів, піду от сюди, на Пішохідний міст, хильну горілки, щоб не передумати і не боятися, і – прямо униз! Щоб не жити знову під орудою тих, хто вбив Чеслава. А зараз... Зараз уже все не так. І – ха, сама не вірю, що це кажу, коли мені усього тридцять чотири! Але зараз і молодь не така. У мене Ніка геть нічого такого, справжнього не розуміє. Одне бабло у голові. Та й ми самі... От ти, бачу, змінився, інший став. Усі ми... Були сильні, злі, дивилися у майбутнє... А зараз все – переказалися...

– ... літак, на наше щастя, так і не прилетів. – Степан розгортав свої спогади далі, наче не чуючи Лесиних слів. – А невдовзі вияви-

лося, що ти не просто йобнута руда дівочка, що вимагала дати їй хоч якусь зброю, а журналістка...

– О! – хрипко, крізь дим своєї міцної цигарки та густу темряву засміялась Леся. – Так, я приїхала до вас на вишкіл, знімати документалку про патріотичні організації. Як там було? Так зворушливо, блін... «Кияни Степан та Роман вступили в УНСО (Українську національну самооборону) за день до ГКЧП. Хлопці стверджують, що Україна для них – понад усе» – промовила вона чіткими та твердим «закадровим голосом» – Соцький ще просив про його Боярку не казати – смішно так! Певно, усе, що я робила, і досі десь там у архівах лежить... Усе моє... – вона втомлено зітхнула і закінчила несподівано різко, рубанувши повітря рукою. – Та ні, нічого мого у журналістиці не лишилося. Плівки стерли, розмагнітили – і біс з ними!

– Ну, це ти, Величко, припустимо, дарма – Степан перекинув руку через тендітне Лесине плече, злегка притягнув її до себе – Ти була дуже талановитою і перспективною. І я впевнений, що такою і лишилася. Пам'ятаєш, що я тобі у ресторані казав про свою роботу? Я думаю, що і в нашій журналістиці зараз дуже не вистачає таких людей, як ти – з правильними поглядами, принципами... Інакше усе остаточно зійде на гімно.

– «Талановитою і перспективною», – передражнила Леся. – Ох ти ж божечки, яка виробнича характеристика! Таких людей не вистачає, кажеш? Відразу видно, Заставний, що нічогісінько ти не петраєш! Що я там зараз робитиму? Буду дівчинкою на побігеньках у мудака, який на повному серйозі на всю країну розповідає, що Ющенко отруївся, бо поїв несвіжих суші? Зараз у нашій журналістиці усе ще гірше, ніж тоді, коли я вирішила з цим зав'язати. Куди тут повертатися?

– Повертатися, Лесюнь, завжди є куди! – надмірно-бадьоро сказав Степан, погладжуючи Лесину схилену шию. – От ми ж з тобою повернулися сюди, на наше давнє місце. І зараз, повір, я можу запропонувати тобі більше, ніж збігати ще за однією пляшкою портешка...

– Ну так, Заставний. – Леся різко, ривком підняла голову, наближаючи обличчя упритул до Степанового. – Те, що є у тебе, мені мало хто може запропонувати. Хіба що машина часу. Повернення у минуле. На один вечір. Чи ніч...

Степан не встиг перехопити ініціативу: Леся міцно стиснула його обличчя вузькими долонями і так само міцно та розпачливо впилася у чоловічі губи поцілунком.

2

Леся Величко, тупаючи по дерев'яній підлозі п'ятами у грубих в'язаних шкарпетках, рвучко захряснула облізло-сині двері. Але її гостя, що як раз ставила на кухонну табуретку великий пакет, встигла побачити шматочок інтер'єру вітальні: зіжмакана постіль на розкладеному дивані, дві чарки та дві кавові чашки на потріскано-лакованій стільниці низького столику, ополовинена пляшка «Хенесі» та великий букет червоних троянд у трьохлітровій банці на підвіконні.

– Ось, для Ніки. Вона ж любить курятину, правильно? – сказала енергійна білявка, кладучи у облізлу до плям іржавої чорноти кухонну мийку бліде заморожене м'ясо. – І давай, розповідай: хто він, пристрасний хлопець, що дарує червоні троянди?

– Я не знаю, що вона любить саме зараз – у неї підлітковий нігілізм і сім п'ятниць на тиждень, – через плече кинула Леся, наповнюючи кавову турку водою з крану. – А з чого ти узяла, що пристрасний?

Леся мляво посміхнулася і згадала, як пристрасний підполковник зранку ляснув її по сідницях, сито ощирився і скомандував: «Ану, кицю, метнись кабанчиком на кухню та звари мені хорошої кави. Ну, давай швиденько – одна ратичка тут, друга там. Якщо вже принципово не береш до ротика – то хоч так мене обслужи». Хрін він, звичайно, отримав, а не каву, але... Але.

– Ну а хіба ж ні? У тебе на шиї – два величеньких засоси. І на додачу – відбитки зубів! – реготнула гостя, стріпнувши світлим фарбованим каре. – Ну так що, розкажеш про їхнього автора? Чи будеш і далі таємничість розводити?

– Не буду, Маринко, – сказала Леся: вона, підібгавши ноги подалі від протягів, сиділи на старій розсохлій табуретці і, наче невеличкий похмурий дракон, випускала крізь ніздрі цигарковий дим – Мені самій це треба обговорити. І з кимось порадитися...

Через півгодини розмов Марина поставила у духовку деку з курячими філе, дбайливо натертими сметаною зі спеціями.

– Та сядь ти спокійно, кави попей. – Леся стояла біля вікна і задумливо запихала брудну скловату у щілини між дерев'яними рамами. – З коньячком – смакує краще. А цього птаха узагалі кинула б у морозилку. Я б з ним щось придумала... Колись...

– У тебе завжди – колись! Хай дитина прибіжить увечері та поїсть! – майже наказала Марина. – І ти з нею поклюєш. У вас же тут королівство завітраних бутербродів та пельменів з коробки. Коли ти востаннє щось нормальне готувала? Не пам'ятаєш? Так отож! Ну а тепер давай підведемо підсумки. Що ми маємо? Ти цього свого Степана знаєш давно. У молодості у вас з ним було щось... Було, але не склалося. Тепер він не простий пацанчик з дев'яностих, а підполковник СБУ. Ах какой бил мужчіна... У когось був, а у тебе – є прямо зараз. За ці майже десять років він тебе не забув, про тебе не забув, хоче тебе бачити, водить тебе у ресторани, дарує квіти, пропонує допомогти грошима, бо бачить, як ти живеш. Він не гидкий на пику, у нього класна машина, велика квартира у центрі, він до тебе нерівно дихає і налаштований серйозно. Так серйозно, що веде розмови про одруження, а не лише тобі засоси ляпає. Я нічого не забула?

– Ну, майже нічого... – примружилася Леся, закасавши рукав светра та задумливо потираючи синій контур маленького тризуба на передпліччі. – Хіба що Заставний ніколи не був простим пацанчиком... Радше золотим хлопчиком: гроші, шмотки фірмові, тачку йому батько подарував, БМВ. Уявляєш собі, що таке тоді – беха?

– Ну значить доплюсуємо – ще й з хорошої, заможної родини! – просяяла Марина. – Тоді мене, Лесь, цікавлять лише два питання. Перше – чому такий скарб досі не одружений?

– А біс його знає, – махнула рукою Леся. – Певно, характер у нього паскудний чи... Чи ще щось.

– Біс знає? А маєш знати ти, моя люба... І про характер, і все інше, – напутливо зауважила білявка. – А якщо не знаєш, то питання номер два: що тебе не влаштовує, красуне? Ти, Лесь, як у тому анекдоті – про мужика, який молився про спасіння під час повені, і якому бог три човни посилав. Цей Степан – він і є твій човен. До-

поможе вивчити Ніку, витягне вас з цього руйновища... Стрибай, Лесь, – поки інша не застригнула!

3

– Слухай, ти точно нічого не переплутала? За мною ніхто не має заїхати... Та ще й на машині, – висока руда дівчина, зіщулюючи плечі, швидко підносила до губ цигарку, втягувала дим і відразу стрімко опускала пальці з цигаркою униз, ніби ховаючи її. На те у дівчини були причини – адже вона крокувала шкільним подвір'ям.

– Ну бляха-муха, Величко, я ж не глуха! Він так і спитав – «Ніка Величко», – ображено скинула на співрозмовницю розкосі очі дівчина з лискучим чорним волоссям, забраним у два довгих хвостики. – Он його машина стоїть! Іди і говори з ним. Хоча стоп – не йди! А раптом він маніяк?

– Та ні, не маніяк, – впевнено сказала руда. – Я, здається, знаю, хто це... Не думала, що у нього такий... Джип... Коротше, Каміл, нормально усе.

– Так а хто це, Величко? – прискалила око брюнетка, штовхнувши подружку ліктем. – Ну, хто? Твій хлопець? Ні, не може бути, щоб ти про такого ані мені, ані Наталці зі Скачко... О, знаю... Ти його на сайті знайомств підчепила? Якесь фото там повісила...? У інших шмотках?

Каміля облила Вероніку недовірливим поглядом: її широкі, немодні джинси, хебешну білу футболку, вдягнену під простору картату сорочку, грубі черевики на товстій підошві та блейзер, повернутий дашком назад. На обличчі дівчини не було косметики, на плечі, майже закритий довгим волоссям, метелявся великий і, схоже, самошитий наплічник.

– Та ні, до чого тут... – сказала Ніка, викидаючи недопалок у зелений сміттєвий контейнер біля хвіртки, що виводила на затишну вулицю. Машин там майже не було – лише та, з вікна якої визирав білявий чоловік у темних окулярах – достоту таких, як у американських копів у кіно. Темна футболка з вишивкою на на-